

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSPA-140-128 (4)/10

Warszawa, 15 grudnia 2010 r.

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przekazuję przyjęte przez Radę Ministrów **stanowisko** wobec komisyjnego projektu ustawy:

- o broni i amunicji (druk nr 3426).

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

(-) Donald Tusk

Stanowisko Rady Ministrów do komisyjnego projektu ustawy o broni i amunicji (druk nr 3426)

Nieograniczony dostęp obywateli do broni.

W Polsce prawo do posiadania broni nie jest objęte konstytucyjnym katalogiem praw i swobód obywatelskich, nie podlega zatem konstytucyjnej ochronie, a dostęp do niego jest ograniczony ustawą z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2004 r. Nr 52, poz. 525, z późn. zm.). Powszechnego dostępu do broni nie przewidują także przepisy prawa międzynarodowego, w tym Unii Europejskiej, a każdy kraj członkowski UE reguluje prawo do broni przepisami własnego prawa.

Odnosząc się do komisyjnego projektu ustawy o broni i amunicji przede wszystkim należy podnieść, iż regulacje dotyczące zasad posiadania i używania broni należą do sfery administracyjnego prawa materialnego. Zapadające zatem na podstawie tych regulacji decyzje administracyjne musi poprzedzić postępowanie administracyjne przeprowadzone stosownie do przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.). Z kolei konsekwencją tego jest poddanie spraw z zakresu pozwoleń na broń kognicji sądów administracyjnych. Wyżej wskazanych zależności nie dostrzegają twórcy projektu ustawy. Stąd zapewne wynikają propozycje regulacji o wydawaniu pozwoleń na broń na podstawie wyrażonego przez wnioskodawcę „zamiaru” czy pozbawianie uprawnień do posiadania broni w trybie administracyjnym (cofanie pozwoleń) i jednocześnie orzekanie w trybie karnoprawnym (pozakodeksowy środek karny orzekany przez sąd powszechny w sprawie o wykroczenie lub przestępstwo). Zaproponowane rozwiązanie nie tylko kłóci się z przepisami prawa procesowego wymagającymi ustalenia stanu faktycznego pewnego (np. art. 7 i 77 § 1 kpa), ale także z ustrojem sądownictwa w naszym kraju (poddanie tej samej kwestii kognicji sądownictwa powszechnego i administracyjnego).

Dodatkowo, wskazanie w projekcie, iż podstawą przyznania prawa do broni jest określony „zamiar” zaprzecza przepisowi *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/51/WE z dnia 21 maja 2008 r. zmieniającej dyrektywę Rady 91/477/EWG z dnia 18 czerwca 1991 r. w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni*, która uzależnia posiadanie broni od istnienia ważnego powodu.

Istotne jest także, iż zgodnie z założeniami projektu, organ wydający pozwolenie nie będzie miał żadnego wpływu na ilość egzemplarzy broni, którymi będzie dysponować dana osoba czy podmiot. Rolą organu jest tylko – w przypadku spełnienia wymagań formalnych - wydanie pozwolenia, nie ma natomiast możliwości odmowy wydania pozwolenia na kolejne egzemplarze (co obecnie reguluje decyzja wydawana w trybie art. 155 kpa). Osoba posiadająca pozwolenie, w przypadku chęci posiadania kolejnych jednostek broni, będzie występować do organu po wydanie zaświadczenia na zakup, a organ będzie zobligowany do wydania ich w żądanej przez stronę ilości.

Należy także zauważyć, iż projektowana regulacja nie tylko liberalizuje zasady dostępu do broni i amunicji (przytoczony na wstępie nie dający się potwierdzić „zamiar”), ale także – zasady posiadania i używania broni. Takie rozwiązanie bez wątpienia przyczyni się do drastycznego spadku bezpieczeństwa i porządku publicznego w kraju.

Zaproponowany przez projektodawców zamknięty **katalog** przestępstw, za których skazanie uniemożliwia wydanie pozwolenia (art. 10) **pomija wiele groźnych przestępstw**, w tym zbrodni, zawartych w innych aktach prawa, w tym w części szczególnej kodeksu karnego. Organ właściwy w sprawach pozwoleń na broń będzie więc zobowiązany przyznać prawo do broni osobie skazanej, np. za przestępstwa przeciwko pokojowi, ludzkości i przestępstwa wojenne (Rozdział XVI kodeksu karnego), przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej (Rozdział XVII), przeciwko obronności (Rozdział XVIII), przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu (Rozdział XX), przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, w tym popełnione pod wpływem alkoholu (Rozdział XXI), przeciwko porządkowi publicznemu, poza wskazanymi w projekcie (Rozdział XXXII) i odbywającej z tego tytułu karę wieloletniego pozbawienia wolności. Niesłuszne wydaje się więc stwierdzenie zawarte w projekcie, iż zawarte w nim rozwiązania uniemożliwią dostęp do broni osobom niepowołanym, bo broń będzie legalnie mogła posiadać, np. osoba, która została skazana za udział w zorganizowanej grupie przestępczej (także zbrojnej) czy za handel ludźmi. Problemu tego nie likwiduje zakaz wydania pozwolenia w przypadku przestępstw popełnionych z zastosowaniem przemocy czy groźby jej użycia, ponieważ niekoniecznie nieobjęte katalogiem groźne dla interesu społecznego przestępstwa mają takie znamiona (np. zbrodnia z art. 310 § 1 kk – przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi).

W kwestii podstaw obligatoryjnego pozbawiania prawa do broni projektodawcy przewidują jedynie wprost jedną sytuację – wystąpienie przesłanek uniemożliwiających wydanie pozwolenia, a drugą domyślnie, tj. ze względu na rażące nieprawidłowości, jak można się jedynie domyślić, w przechowywaniu broni. W przypadku natomiast naruszenia innych zasad posiadania czy używania broni (np. noszenie czy posiadanie jej w stanie nietrzeźwym), wskazują jedynie na możliwość pozbawienia prawa do broni i to tylko w stosunku do niektórych naruszeń uznanych przez projektodawców za wykroczenie. Ponadto projekt przewiduje stworzenie **niedopuszczalnego i niezrozumiałego dualizmu orzeczeń cofających pozwolenie**, tj. decyzja administracyjna (obligatoryjnie) i wyrok sądu karnego (fakultatywnie). Przy czym skazanie za przestępstwo określone w projekcie skutkuje cofnięciem pozwolenia w drodze decyzji administracyjnej i możliwością orzeczenia przez sąd, niewątpliwie karny, pozakodeksowego środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia uprawnień do posiadania broni. Rodzi się zatem pytanie, które z nich będzie miało moc wiążącą, skoro rozstrzygają w zupełnie innym zakresie?

Ponadto, projektowane regulacje nie wiążą pozbawienia prawa do posiadania broni z obowiązkiem jej pozbycia się. Obowiązek ten powstaje bowiem tylko w przypadku czasowego zawieszenia tego prawa i to przez sąd – według projektu właściciel broni, wobec którego środek ten zastosowano winien oddać broń do depozytu, ale nie wiadomo jakiego organu (sąd?). Nie wiadomo także kto i według jakich zasad będzie ustalał koszty tego depozytu. Kwestia braku przepisów dotyczących należności finansowych za depozyt ma jednak mniejsze znaczenie niż fakt, iż osoba pozbawiona prawa do broni, np. z tytułu stwierdzenia u niej choroby psychicznej, nadal będzie broń tę miała legalnie w swojej dyspozycji. Jak zatem rozwiązanie takie, a w zasadzie brak stosownych rozwiązań w tym zakresie, ma się do sfery ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego?

Komisyjny projekt zakłada bardzo szeroką liberalizację dostępu do broni. Projekt zakłada, iż np. pozwolenie na broń – biorąc pod uwagę wykaz przewidzianych stanów chorobowych uniemożliwiających wydanie pozwolenia (projektowany załącznik nr 1) – będzie musiało być wydane osobie, np. uzależnionej od alkoholu (nie jest on bowiem substancją psychoaktywną). Nie został także przewidziany egzamin dla osób chcących posiadać obywatelską kartę broni. Natomiast egzamin na pozwolenie podstawowe ma charakter wyłącznie teoretyczny (załącznik nr 2 do projektu ustawy), przy czym nie musi się mu poddawać osoba posiadająca przez 3 lata kartę obywatelską. Zauważyć też trzeba, iż

zgodnie z intencją projektodawców uzasadnić należy tylko wnioski o wydanie obywatelskiej karty broni. Wymóg ten jest zniesiony gdy jej posiadacz ubiega się o pozwolenia podstawowe, które z kolei zwalnia z tego obowiązku przy ubieganiu się o pozwolenie rozszerzone. Zastosowane kryterium ustalenia rodzajów pozwoleń, tj. chęć posiadania innych rodzajów broni, z jednoczesnym zniesieniem obowiązku wskazania celu, do którego ma być używana broń oraz określania tego celu oraz ilości broni w decyzji administracyjnej czynią iluzorycznym argument projektodawców o zaostrzeniu kryteriów dostępu do broni w świetle aktualnej ustawy o broni i amunicji oraz przywołanej wyżej dyrektywy UE. Należy przecież zauważyć, iż poważny powód posiadania broni najłatwiej jest zdefiniować właśnie poprzez cel, w jakim dana broń ma być używana. Oceny tej nie zmienia regulacja nakazująca okresowe powtarzanie egzaminu kompetencyjnego, skoro projektodawcy określili, iż nie zdanie egzaminu powoduje tylko utratę prawa noszenia broni, a nie przesłanki cofnięcia pozwolenia w ogóle.

Katalog wyłączeń (art. 2 pkt 1)

W projektowanej regulacji brak jest wyłączenia Służby Celnej z katalogu podmiotów w stosunku do których projektowana ustawa nie ma zastosowania. Należy bowiem zauważyć, iż zgodnie z art. 69 *ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. Nr 168, poz. 1323, z późn. zm.)* formacja ta nabyła także prawo do użycia broni.

Kategorie broni palnej (art. 7)

Dyrektywa Rady z dnia 18 czerwca 1991 r. w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni (91/477/EWG) przewidywała wyraźny czwórpodział broni palnej na 4 kategorie (Kategoria A - broń palna niedozwolona, B – broń palna, w przypadku której wymagane jest pozwolenie, C – broń palna, w przypadku której wymagane jest oświadczenie oraz D – inna broń palna).

Istotną zmianę w podejściu do tej klasyfikacji wprowadziła *dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/51/WE z dnia 21 maja 2008 r. zmieniająca dyrektywę Rady 91/477/EWG w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni*. Zostały wprowadzone zabiegi legislacyjne ograniczające swobodny dostęp do kategorii C i D. Przykładowo, wprowadzono art. 4a stanowiący, iż „państwa członkowskie zezwalają na nabywanie i posiadanie broni palnej **tylko osobom**, które otrzymały zezwolenie, lub – **w odniesieniu do kategorii C lub D – osobom, które są specjalnie upoważnione** do nabywania i posiadania broni palnej zgodnie z prawem krajowym”. Dalej, art. 7 ust. 5 przewiduje, iż państwa członkowskie przyjmują przepisy gwarantujące, że osoby posiadające pozwolenie na broń palną kategorii B wydane na podstawie prawa krajowego w dniu 28 lipca 2008 r. nie muszą ubiegać się o zezwolenie lub pozwolenie na posiadanie broni palnej kategorii C lub D w związku z wejściem w życie dyrektywy 2008/51/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. Jednak każdy kolejny transfer broni palnej kategorii C lub D podlega wymogowi uzyskania lub posiadania przez osobę otrzymującą transfer zezwolenia lub specjalnego upoważnienia do posiadania tej broni palnej zgodnie z prawem krajowym”.

Należy przewidywać, iż kierunek zmian zmierzających do jeszcze większego zaostrzenia przepisów w zakresie broni palnej, np. przez ograniczenie kategorii z 4 do 2 (broń palna zakazana i broń palna, w przypadku której wymagane jest pozwolenie) będzie się pogłębiał. Zgodnie z art. 17 zdanie 2 dyrektywy Komisja Europejska zobowiązana będzie do przedłożenia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do dnia 28 lipca 2012 r. sprawozdania dotyczącego możliwych pozytywnych i negatywnych stron ograniczenia liczby kategorii broni palnej do dwóch (zakazane i dozwolone) z punktu widzenia udoskonalenia funkcjonowania rynku wewnętrznego tych wyrobów poprzez ewentualne uproszczenie.

Zmiany zaproponowane przez projektodawcę zmierzają w zupełnie odwrotnym kierunku niż idą regulacje europejskie, tj. z tendencji zmierzającej do zwiększonej reglamentacji broni na znaczącą liberalizację. Z tego względu rozwiązanie zaproponowane przez projektodawców należy ocenić jednoznacznie negatywnie. Dodatkowo wątpliwości te potwierdzają doniesienia z kontynentu amerykańskiego i niektórych krajów europejskich. Nastąpiła eskalacja przemocy z użyciem broni palnej, w związku z czym niektóre stany USA zamierzają zrezygnować z liberalnego podejścia w tej dziedzinie (posiadania broni palnej) i wprowadzenie reglamentacji.

Na świecie i w Europie liberalne prawo regulujące dostęp do broni palnej niesie za sobą wiele zagrożeń, których ofiarami są najczęściej osoby nieletnie. Niebezpieczeństwo nie wynika wyłącznie z łatwego dostępu do broni ale również, a może i przede wszystkim z faktu, iż nieodpowiednio przechowywana i zabezpieczona broń przez dorosłych członków rodziny staje się łatwo dostępna dla dzieci, które nie umiając się z nią w należyty sposób obchodzić, stają się zagrożeniem dla siebie i otoczenia.

Według Sieci Działań przeciwko Broni Lekkiej (IANSAs) na całym świecie od 1996 roku do kwietnia 2009 r. miały miejsce 71 szkolne strzelaniny, w których zginęło łącznie 240 osób a 256 zostało rannych (w tym śmierć poniosło 128 dzieci, rannych zostało 176 dzieci) (załącznik)¹.

Dla przykładu w Finlandii na przełomie 11 miesięcy miały miejsce dwie strzelaniny w szkole, w których zginęło łącznie 19 osób. Dodatkowo należy zauważyć, iż Finlandia jest jednym z najbezpieczniejszych państw świata ale jednocześnie jest trzecim państwem na świecie (pierwszym w Europie) po USA i Jemenie, w którym najłatwiej zdobyć broń (na stu mieszkańców w Finlandii przypada 56 sztuk broni) Po wydarzeniach z Tuusula władze fińskie zdecydowały się na zaostrzenie prawa do posiadania broni, które pozwala samodzielnie posługiwać się bronią palną już 15-latkom.

Zmiana organu wydającego pozwolenie na broń (art. 11)

Projekt zakłada nałożenie na komendantów powiatowych Policji obowiązku polegającego na wydawaniu pozwoleń na wszystkie rodzaje broni. Przyjęcie takiego rozwiązania spowodowałoby znaczące obciążenie komend powiatowych Policji, a także byłoby dużym obciążeniem dla Skarbu Państwa.

W chwili obecnej funkcjonują 343 komendy powiatowe, miejskie i rejonowe Policji. Należy zatem przyjąć, że w każdej z tych jednostek niezbędne będzie wzmocnienie etatowe, co spowoduje konieczność zatrudnienia (bądź przesunięcia z innych etatów) dodatkowych osób, które będą wymagały także stosownego przeszkolenia z zakresu przepisów dotyczących broni oraz przede wszystkim procedury administracyjnej – co także wygeneruje koszty.

Wprawdzie w Wydziałach Postępowań Administracyjnych komend wojewódzkich Policji sprawami postępowań na broń zajmuje się obecnie ok. 180 osób, to jednak należy wskazać, że nie ma możliwości dokonania przesunięcia kadrowego osób do komend powiatowych, rejonowych, czy miejskich bowiem postępowanie administracyjne jest dwuinstancyjne, a więc komendant wojewódzki stałby się organem odwoławczym. Dodatkowo wskazać należy, że organ II instancji zajmuje się też postępowaniami sądowo-administracyjnymi, co oznacza, że Wydziały Postępowań Administracyjnych komend wojewódzkich Policji powinny także zostać wzmocnione dodatkowymi etatami, z uwagi na konieczność przygotowywania odpowiedzi na skargę do wojewódzkich sądów administracyjnych i odpowiedzi na skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz sporządzania skarg kasacyjnych do tego sądu.

Zamieszczona w ocenie skutków regulacji analiza finansowa oraz prognoza liczebności poszczególnych grup osób posiadających pozwolenie na broń wskazuje, że

---

¹ <http://www.iansa.org/documents/Schoolshootings96-09.doc>

projektodawca zakłada, docelowo, a więc po okresie ok. 10 lat obowiązywania ustawy, na każdy 1000 mieszkańców przypadnie 30 pozwoleń na broń (w chwili obecnej wskaźnik ten wynosi 4 pozwolenia na 1000 mieszkańców). W związku z tym należy przypuszczać, iż koszty zatrudnienia osób zajmujących się wydawaniem pozwoleń na broń radykalnie wzrosną. Konieczne byłoby także zapewnienie pomocy prawnej w każdym Wydziale z uwagi na fakt, iż skargi kasacyjne do sądu mogą być przygotowywane wyłącznie przez adwokatów lub radców prawnych a przecież prawo do takiego działania przysługuje nie tylko skarżącemu ale także i pozwanemu organowi Policji. Komendy wojewódzkie Policji co prawda posiadają zespoły, czy też pojedyncze stanowiska radców prawnych, ale z uwagi na ilość skarg kierowanych do sądów administracyjnych przez osoby, które nie otrzymały pozwolenia na broń, bądź którym je cofnięto oraz konieczność uczestniczenia w rozprawach, wątpliwe jest czy mogłyby realizować swoje dodatkowe zadania zajmujące bardzo wiele czasu.

Brak możliwości przesunięcia osób zatrudnionych w Wydziale Postępowań Administracyjnych Biura Prawnego KGP do komend wojewódzkich Policji wynikałby także z konieczności realizacji innych obowiązków. Należy bowiem zauważyć, iż Komendant Główny Policji pozostaje nadal organem odwoławczym w sprawach realizowanych w pierwszej instancji przez komendantów wojewódzkich Policji, wynikających m.in. z następujących ustaw:

- z dnia 22 sierpnia 1997 r. *o ochronie osób i mienia* (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.),
- z dnia 6 lipca 2001 r. *o usługach detektywistycznych* (Dz. U. z 2002 r. Nr 12, poz. 110, z późn. zm.),
- z dnia 22 czerwca 2001 r. *o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym* (Dz. U. Nr 67, poz. 679, z późn. zm.),
- z dnia 21 czerwca 2002 r. *o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego* (Dz. U. Nr 117, poz. 1007, z późn. zm.).

Należy też wziąć pod uwagę, że zgodnie z projektowaną regulacją – komendanci powiatowi Policji będą zobowiązani do przejęcia prowadzonego dotychczas przez komendy wojewódzkie Policji depozytu broni, co też wiąże się z nakładami finansowymi na stworzenie odpowiednich warunków lokalowych oraz koniecznością zatrudnienia osoby do wykonywania tej czynności. Wprawdzie projekt nie reguluje wprost tej kwestii, to jednak nie można zapominać, że obecnie w depozytach komend wojewódzkich Policji (Komendy Stołecznej Policji) znajduje się ogromna ilość broni, co do której powinny zostać określone zasady dalszego postępowania.

Rejestr broni palnej (art. 11)

Projekt niesłusznie stawia zarzut prowadzenia przez Komendanta Głównego Policji rejestru pozwoleń na broń bez podstawy prawnej i z naruszeniem przepisów ustawy o ochronie danych osobowych oraz iż obecny system ewidencji stwarza pole do błędów i nadużyć. Podstawą prawną do prowadzenia takiego rejestru jest bowiem art. 27 ust. 2 ustawy o broni i amunicji. Zauważyć przy tym należy, że zmiana organu prowadzącego ewidencję oraz przeniesienie właściwości organów w sprawach pozwoleń na broń na komendantów powiatowych Policji (ponad 300 jednostek) nie tylko nie poprawi jakości i szybkości zapisywania danych w ewidencji, ale na dodatek skutkować będzie nieuzasadnionymi istotnymi kosztami finansowymi (stworzenie nowego systemu ewidencji, a w jednostkach Policji - nowych komórek organizacyjnych, a więc i konieczność zapewnienia dodatkowych etatów).

Zniesienie obowiązku badań specjalistycznych (art. 12 ust. 3 pkt 2, art. 13 ust. 5 pkt 3) oraz powiadomienie organu właściwego do cofania uprawnień do posiadania broni (art. 43)

Projekt zakłada uproszczenie, w stosunku do obowiązujących przepisów, uzyskiwania orzeczenia lekarskiego i odstępuje w ogóle od badania potencjalnego posiadacza pozwolenia przez psychologa. Jednocześnie jednak projektodawca w art. 10 pkt 3 stwierdza, że broni i amunicji nie może posiadać osoba, u której stwierdzono istotne zaburzenie funkcjonowania psychologicznego. Zatem przy braku badań psychologicznych nie wiadomo w jaki sposób ustalane będzie wystąpienie tej negatywnej przesłanki, wg zamysłów projektodawców, wydania lub cofnięcia pozwolenia na broń. Dodatkowo nie można zgodzić się z tezą, iż lekarz rodzinny powinien wypowiadać się co do zdolności danej osoby do dysponowania bronią. Trudno bowiem uznać, iż na podstawie krótkiej wizyty lekarskiej uda się ustalić predyspozycje danej osoby do tego celu, jak również ocenić potrzebę zasięgnięcia opinii lekarzy specjalistów. Ponadto brak jest określenia wymogów, jakie to zaświadczenie powinno spełniać.

Ponadto, powyższy projekt nie przewiduje wymogu okresowych badań lekarskich, a z badań psychologicznych rezygnuje się całkowicie, ograniczając wymogi do przedstawienia nieprecyzyjnego w treści zaświadczenia lekarza rodzinnego. Tym bardziej więc wątpliwa będzie możliwość ujawnienia przez lekarza rodzinnego związku pomiędzy stanem pacjenta, a faktem, iż osoba ta posiada pozwolenie na broń, które powinno zostać cofnięte właśnie ze względu na stan zdrowia posiadacza pozwolenia.

Zauważyć też należy, iż w aktualnej sytuacji służby zdrowia obciążanie lekarzy rodzinnych dodatkowymi obowiązkami, nie związanymi z udzielaniem pomocy medycznej i profilaktyką zdrowotną jest po prostu nieracjonalne.

W projekcie ustawy, w art. 43 ust. 2 nakłada się na prokuraturę, sądy oraz lekarzy obowiązek powiadamiania organu właściwego do cofania uprawnień do posiadania broni o zaistnieniu okoliczności uzasadniających cofnięcie pozwolenia. Jednakże nie w każdym przypadku podmioty te będą posiadać informacje o fakcie, iż dana osoba posiada pozwolenie na broń, chyba że będzie istniał bezpośredni związek pomiędzy faktem posiadania broni przez osobę, a czynnościami sądu, prokuratora czy lekarza. Projektowane brzmienie art. 43 ust. 2 wymagałoby więc, w celu przestrzegania zawartego tam zobowiązania, każdorazowego zasięgnięcia przez sąd, prokuraturę i lekarza informacji, czy osoba, wobec której toczą się czynności czy przeprowadzane są jakiegokolwiek badania lekarskie, posiada pozwolenie na broń, co wydaje się niewykonalne. Co więcej, przepis powyższy może się odnosić także do innych podmiotów/organów (poprzez użycie wyrazów „w szczególności”).

Brak egzaminu (art. 12)

Projekt odchodzi od wydawania pozwoleń na broń do konkretnego celu oraz zwalnia osoby chcące posiadać obywatelską kartę broni od zdawania egzaminu a w przypadku pozwolenia podstawowego przewidziano tylko egzamin teoretyczny. Jakże zatem racje interesu społecznego (ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego) przemawiają za takim rozwiązaniem, skoro pozwolenie na posiadanie broni groźnej dla życia i zdrowia ludzi mogą uzyskać osoby, które nie wykażą się praktycznymi umiejętnościami posługiwania się bronią?

Broń obiektowa (art. 15)

Zamknięty katalog podmiotów, które mogą uzyskać pozwolenie obiektowe wyklucza możliwość wydania pozwolenia na broń, np. szkołom, które nie prowadzą żadnej z wymienionych rodzajów działalności (nie szkołą bowiem w zakresie strzeleckim - pkt 3). Dodatkowo pkt 1 narusza przepisy ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym.

Jeśli intencją autorów projektu było aby przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie wytwarzania broni i amunicji lub obrotu bronią i amunicją mieli pozwolenie na broń w celu zapewnienia bezpieczeństwa sobie i pracownikom zarówno w sklepie jak i podczas przewożenia broni, to przepis art. 15 pkt 1 został sformułowany nieprawidłowo.

Obecne jego brzmienie wskazuje, że przedsiębiorcy chcąc prowadzić działalność gospodarczą w przedmiotowym zakresie muszą posiadać pozwolenie na broń obiektową, co nie jest zgodne z prawem, bowiem do tego niezbędna jest wyłącznie koncesja.

Broń muzealna (art. 16)

Uregulowania w zakresie broni muzealnej stanowią wypełnienie luki prawnej w zakresie szczegółowych zasad jej przechowywania i przewożenia. Obecnie odbywa się to na ogólnych zasadach odnoszących się do wszystkich eksponatów muzealnych, bez zwrócenia szczególnej uwagi na broń. Niemniej jednak regulacje te – choć niezbędne – winny znaleźć się w przepisach wydanych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a nie w ustawie o broni i amunicji.

Ponadto, projektowany art. 8 pkt 5 zawiera istotne sprzeczności – skoro bowiem placówki muzealne – działając na podstawie odrębnych przepisów prawa mogą kupować wszelką broń i amunicję, to po pierwsze zbędne jest wydawanie im pozwolenia i to na dodatek ograniczone przedmiotowo tylko do niektórych rodzajów broni i amunicji wskazanych w projekcie – a po drugie – nieporozumieniem jest zrównanie statusu kolekcjonerów broni i amunicji z placówkami muzealnymi. Problematyczna jest również możliwość nieograniczonego posiadania broni palnej w ramach prywatnych kolekcji m.in. ze względu na nieokreślone źródło pozyskiwania eksponatów i zakres ich chronienia (sposobu przechowywania).

Europejska karta broni palnej (art. 17)

Brak jest jednoznacznego wskazania, iż Europejska Karta Broni Palnej (EKBP) jest dokumentem mogącym dotyczyć tylko broni palnej (art. 17 ust. 1, art. 32). Z projektu ustawy można bowiem wnioskować, iż dokument ten może być wydawany także na innego rodzaju broń, niż broń palna.

Ponadto należy mieć na uwadze, iż EKBP może być wydawana wyłącznie osobom fizycznym, a nie jak projektodawcy przewidują, również innym podmiotom. Świadczyć o tym może obowiązujący w całej Unii Europejskiej wzór graficzny EKBP określony w *Zaleceniach Komisji z dnia 28 grudnia 2004 r. uzupełniających zalecenia 96/129/KE w sprawie Europejskiej karty broni palnej*. Mając powyższe na uwadze, nie można wprowadzać od niego odstępstw, polegających m.in. na wprowadzaniu nieprzewidzianych w prawie unijnym danych, np. odnoszących się do innych niż osoby fizyczne podmiotów (firma, REGON lub siedziba podmiotu), czy pominiąć np. rubryki przewidującej wprowadzenie zdjęcia posiadacza EKBP.

Projektowany art. 32 wydaje się być wadliwy. Zgodnie z art. 12 ust. 1 dyrektywy 91/477 posiadanie broni palnej w trakcie podróży przez dwa lub więcej Państw Członkowskich jest niedozwolone, chyba że osoba podróżująca uzyska pozwolenie każdego z tych Państw Członkowskich. Pozwolenie takie wpisuje się do EKBP, którą osoba podróżująca przedstawia na każde żądanie władz Państw Członkowskich.

Dyrektywa przewiduje tylko jedno odstępstwo od tego wymogu, a mianowicie w stosunku do myśliwych lub strzelców sportowych (art. 12 ust. 2), którzy posiadają przy sobie europejską kartę broni palnej, w której wymieniona jest ta broń, oraz że są w stanie uzasadnić powody podróży, w szczególności poprzez przedstawienie zaproszenia lub innego dowodu działalności związanej z myślistwem lub strzelectwem sportowym w docelowym państwie członkowskim.

Z powyższego wynika, iż projektodawca mylnie interpretuje zasady przewidziane w art. 12 w/w dyrektywy.

Brak kompleksowości uregulowań

Projekt nieprecyzyjnie reguluje zasady noszenia broni.

Projekt nie reguluje kwestii:

- postępowania z bronią po cofnięciu pozwolenia lub rezygnacji osoby z posiadania broni,
- pozostawienia broni w dyspozycji osoby, która utraciła pozwolenie lub nie zdała egzaminu, czy też naruszyła zakaz przesyłania broni za pośrednictwem operatora pocztowego,
- kto i na jakich zasadach powoływałby komisję egzaminacyjną, trybu jej działania i sposobu utrwalania przebiegu egzaminu.

Projekt ustala natomiast zamknięty katalog powodów ubiegania się o broń, wykluczając w ten sposób możliwość ubiegania się o pozwolenie na broń np. do ochrony osobistej czy ochrony osób i mienia.

Przesyłanie broni za pośrednictwem operatorów pocztowych (art. 23)

Projektowany art. 23 ustawy pomija organy celne, które według obecnie obowiązujących przepisów – oprócz jednostek przewożących przesyłki pocztowe, w razie stwierdzenia przypadku naruszenia zakazu przesyłania broni lub amunicji, zatrzymują przesyłkę, zawiadamiając o tym najbliższy organ Policji, który jest zobowiązany do jej niezwłocznego protokolarnego przejęcia do depozytu.

Pracownicy ochrony (art. 29)

Projekt zawiera pewne uregulowania odnoszące się do pracowników ochrony, co wydaje się być niedopuszczalne. Zasady wykonywania przez nich zadań służbowych, i wyposażenia uregulowane są w ustawie *o ochronie osób i mienia* i nie jest zasadne wprowadzanie regulacji w tym zakresie w ustawie o broni i amunicji.

Według autorów projektu, pracownik ochrony używa do wykonywania czynności broni własnej lub broni obiektowej, ale tylko wówczas gdy ma licencję pracownika ochrony fizycznej i dysponuje rozszerzonym pozwoleniem na broń.

Podkreślić należy, że licencjonowani pracownicy ochrony są przeszkoleni także z zasad dotyczących posługiwania się bronią, a więc stawianie im wymogu posiadania własnego pozwolenia jest pozbawione uzasadnienia. Tym bardziej, że nie każdy z nich byłby zainteresowany takim rozwiązaniem.

Dodatkowo projektodawca zapomina, iż nie każdy rodzaj zadań wykonywanych przez pracowników ochrony wymaga posiadania broni służbowej, co więcej niektóre zadania wręcz zabraniają posługiwania się bronią. Istotne jest także to, że pracownicy ochrony mogą używać broni służbowej tylko w granicach chronionych obiektów (z wyjątkiem wykonywania konwojów), a w stosunku do broni prywatnej nie obowiązują ograniczenia tego rodzaju.

Obrobione istotne części broni (art. 4)

Wprowadzenia pojęcia „obrobionych istotnych części broni” zasługuje na aprobatę. Projekt zakłada, że są to takie części, które mogą być zamontowane w broni i pełnić swe funkcje użytkowe bez konieczności dalszej specjalistycznej obróbki. Aktualne przepisy posługują się wyłącznie pojęciem „istotnych części” bez względu na to w jakim są stanie i czy mogłyby zostać wykorzystane.

Zgoda przewozowa i uprzednia zgoda przewozowa (art. 33 i 39 ust. 2)

W Unii Europejskiej zasady obrotu bronią palną i amunicją zostały określone w art. 11 *dyrektywy Rady 91/477/EWG z dnia 18 czerwca 1991 r. w sprawie kontroli*

nabywania i posiadania broni oraz oparte są na blisko 30 letnim zwyczaju. Mechanizm kontroli obrotu bronią palną lub amunicją przewidziany w tej regulacji prawnej opiera się na nierozdzielnych ze sobą dwóch instrumentach prawnych: zgodzie przewozowej i uprzedniej zgodzie przewozowej. Osoba chcąc sprzedać broń palną swojemu kontrahentowi z innego Państwa Członkowskiego informuje właściwe władze w swoim państwie, iż zamierza zbyć broń palną. W praktyce przedkłada ona otrzymaną od kupującego *uprzednią zgodę przewozową*, na podstawie której właściwe władze państwa sprzedawcy poświadczają lub wydają dokument *zgody przewozowej*. Dzięki temu, iż właściwe władze obu stron transakcji każdorazowo przesyłają sobie dokumenty zgód przewozowych i uprzednich zgód przewozowych, zapewniona jest ścisła kontrola obrotu bronią palną. Ponadto *dyrektywa 91/477* stanowi, że oba dokumenty muszą przez cały czas towarzyszyć broni palnej, aż do miejsca docelowego.

O ile projektodawca uregulował w pewnym zakresie instytucję uprzedniej zgody przewozowej (art. 33) to pominął drugie ogniwo unijnego mechanizmu obrotu bronią palną – a mianowicie instytucję zgody przewozowej. Można domniemywać, iż w zamyśle projektodawcy *zaświadczenie uprawniające do nabycia określonego rodzaju oraz liczby egzemplarzy broni*, o którym mowa w art. 39 ust. 2, miało zastępować zgodę przewozową. Jednakże zrezygnowanie ze zgody przewozowej – pomijając niedopuszczalność prawną takiego zabiegu - wypaczyło sens obecnie obowiązujących mechanizmów ścisłej kontroli broni palnej.

Należy nadmienić, iż projekt w zakresie obrotu bronią palną w wielu miejscach jest na tyle nieprecyzyjny, iż nie można ustalić, czy intencją projektodawców było uregulowanie tej problematyki w odniesieniu do wszystkich państw, czy tylko państw członkowskich UE (np. art. 30, 31, 37 i 39 projektu).

Przyznanie prawa do broni z urzędu (art. 46)

Projekt w art. 46 stanowi, iż osoby, które weszły w posiadanie broni i amunicji w związku ze swoim udziałem w walce o suwerenność i niepodległość Polski i nabyły uprawnienia kombatanckie uzyskują prawo do posiadania tej broni i pozwolenie podstawowe bez potrzeby składania wniosku zatem projektodawcy nałożyli w ten sposób na organy właściwe w sprawach pozwoleń na broń obowiązek działania z urzędu, a w razie śmierci takiej osoby prawo do posiadania broni przysługiwałoby jej ewentualnym spadkobiercom także z urzędu. Zauważyć w tym kontekście należy, że projekt ustawy w tym kontekście, w ogóle milczy w kwestii broni pozostającej po osobie zmarłej, nie objętej regulacją tego przepisu.

Skutki finansowe

Brak jest uzasadnienia i zgody na proponowane przepisy w zakresie pobierania opłaty stanowiącej dochód właściwej jednostki samorządu terytorialnego za wydawanie pozwolenia na broń (w tym obywatelskiej karty broni palnej), w miejsce obecnych przepisów, w świetle których zarówno wydawanie pozwolenia na broń, jak również karty rejestracyjnej broni pneumatycznej podlega opłacie skarbowej stanowiącej dochód budżetów gmin.

Niezależnie od powyższego, proponowane zmiany, dotyczące wydawania pozwoleń na broń, implikują konieczność dostosowania przepisów *ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 225, poz. 1635, z późn. zm.)*, co nie znalazło odzwierciedlenia w projekcie.

Niezrozumiałe jest przyjęte w Ocenie skutków regulacji założenie wzrostu wpływów z opłaty skarbowej w sytuacji, gdy zamiarem projektodawców jest objęcie pozwoleń na broń odrębną opłatą publicznoprawną.

W projekcie nie określono też wszystkich skutków finansowych wiążących się z wejściem w życie projektowanych przepisów np. z tytułu przeszkolenia urzędników w zakresie obsługi systemu Centralnej Ewidencji Broni i Posiadaczy oraz z organizacji egzaminów, o których mowa w art. 13 i 14 projektu ustawy. Obowiązek przedstawienia przewidywanych skutków finansowych oraz wskazania źródeł ich sfinansowania wynika z art. 34 ust. 2 pkt 4 i 5 *uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2009 r. Nr 5, poz. 47, z późn. zm.)*.

Przepisy karne

Brak jest uzasadnienia dotyczącego przepisów karnych objętych projektem, co uniemożliwia poznanie motywów leżących u podstaw projektowanych przepisów, a także dokonanie ich merytorycznej oceny.

Ze względu na systematykę ustawy nie wydaje się uzasadnione zamieszczanie przepisów karnych w tym samym rozdziale, w którym zawarte są przepisy porządkowe. Przepisy karne w związku z tym, iż należą do osobnej gałęzi prawa, winny być wyodrębnione do innego rozdziału.

Technika znamion czynu zabronionego w projektowanym art. 44, polegająca na zawarciu w nim szeregu odesłań do innych przepisów powoduje nieczytelność przepisu i może być uznana za niezgodną z gwarancyjną funkcją prawa karnego (*Nullum crimen sine lege certa*). Niezrozumiałe jest także odesłanie do ust. „1 i 2” zawarte w projektowanym art. 44 ust. 2, dotyczącym możliwości orzeczenia cofnięcia uprawnień do posiadania broni.

Określanie w projektowanym art. 45 czasowego zawieszenia uprawnień do posiadania broni palnej mianem środka zapobiegawczego świadczy o pewnym niezrozumieniu istoty tego rodzaju środka. Środki zapobiegawcze stosowane są zawsze w związku z toczącym się postępowaniem (przygotowawczym lub sądowym) i – co do zasady – mają na celu zabezpieczenie prawidłowego toku tego postępowania. Tymczasem z treści projektowanego przepisu wynika, że czasowe zawieszenie uprawnień do posiadania broni sąd miałby orzekać po prawomocnym skazaniu za przestępstwa wymienione w projektowanym art. 10 ust. 2, a zatem bez związku z jakimkolwiek toczącym się postępowaniem. Niezależnie od tego podkreślić należy, że z treści projektowanego przepisu nie wynika, jaki sąd byłby uprawniony do wydania takiego orzeczenia, w jakim trybie miałyby zapadać orzeczenia i jak miałyby być inicjowane stosowne postępowanie (z urzędu czy na wniosek, a jeżeli na wniosek, to kto byłby uprawniony do jego złożenia).

Wnioski

Reasumując należy zaznaczyć, iż Rząd zdecydowanie negatywnie ocenia Komisyjny projekt ustawy o broni i amunicji.

Projekt ustala bowiem powszechny dostęp do broni z jednoczesną liberalizacją zasad jej posiadania, co będzie miało bezsprzecznie ogromny negatywny wpływ na bezpieczeństwo i porządek publiczny. Wbrew bowiem intencjom projektodawców proponowane rozwiązania ani nie zapewniają bezpiecznego posiadania broni (teoretyczna znajomość broni nie świadczy bowiem o umiejętności praktycznej posługiwania się nią), ani nie zlikwiduje strefy

nielegalnego obrotu bronią (choć, w pewnym sensie może ją zmniejszyć, skoro projekt umożliwi legalne dysponowanie bronią przez sprawców wielu groźnych przestępstw kryminalnych).

Za iluzoryczne należy przy tym uznać prognozy co do ewentualnych korzyści wygenerowanych ustawą, tj.:

- nagłe zwiększenie wymiany sportowej (na marginesie – projekt eliminuje możliwość posiadania broni przez młodocianych sportowców),
- powstanie klubów sportowych czy stowarzyszeń strzeleckich,
- budowę dużej ilości strzelnic i wiążące się tym utworzenie nowych miejsc pracy.

Natomiast niewątpliwie projekt ten pociągnie za sobą skutki finansowe dla budżetu państwa związane z koniecznością reorganizacji Policji oraz techniczną zmianą organu ewidencjonującego pozwolenia na broń i rejestrującego nabytą w jego ramach broń.

Za dalece nieprzekonywujące i de facto godzące w wiarygodność polityki konstytucyjnych organów Państwa, a nie „racjonalne” należy uznać argumenty, iż posiadanie nieograniczonej ilości broni przez obywateli, bez ważnego przy tym powodu, ma wspomóc zawodowe wojsko w obronie przed potencjalnym, nieznanym obecnie agresorem na nasz kraj. Ewentualnym zagrożeniom zewnętrznym ma właśnie przeciwdziałać armia zawodowa, profesjonalnie wyszkolona i wyposażona oraz wsparcie ze strony sojuszników NATO. Nie jest zatem konieczna potrzeba powszechnego szkolenia obywateli w zakresie obsługi i użycia broni, a tym bardziej posiadania przez nich broni prywatnej.

Projektowana regulacja całkowicie pomija fakt, iż na gruncie obecnej ustawy o broni i amunicji spod kognicji organów Policji w sprawach pozwoleń na broń wyłączeni są żołnierze zawodowi i w tym zakresie projekt nie zawiera żadnych regulacji, podobnie jak i milczy w kwestii stosowania prawa w postępowaniach już wszczętych, a nie zakończonych decyzją.

Projektowana regulacja – wbrew zapewnieniom wnioskodawców – jest także w wielu miejscach spreczna z uregulowaniami Unii Europejskiej.

Godnym rozważenia jest natomiast propozycja, aby w przypadku cofnięcia pozwolenia na broń osoba, która po ustaniu przyczyn takiego rozstrzygnięcia będzie ponownie ubiegać się o takie prawo była zobowiązana powtórnie poddać się egzaminowi z zakresu posiadania i używania broni. Rozwiązanie takie może mieć bowiem wpływ na poprawę bezpiecznego dysponowania bronią.

Zamiast wprowadzania nowej – szkodliwej z punktu widzenia bezpieczeństwa publicznego regulacji prawnej - proponuje się znowelizowanie tych części ustawy o broni i amunicji, które powodują trudności interpretacyjne, lub wprowadzenie przepisów które tego wymagają. Należy bowiem zauważyć, iż blisko dziesięcioletni okres obowiązywania ustawy o broni i amunicji pozwala na dokonanie oceny zasadności i przydatności obecnie obowiązujących rozwiązań ustawowych. Dla przykładu w obecnie obowiązującej ustawie można by rozważyć doprecyzowanie przepisów dotyczących użyczenia broni, kompetencji organów Policji do kontroli warunków przechowywania broni, czy wprowadzenia bardziej obiektywnych przesłanek wydawania lub cofania pozwoleń na broń palną.

Należy mieć również na uwadze, iż Rząd przygotował *projekt ustawy o zmianie ustawy o broni i amunicji oraz ustawy o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym*, który znajduje się na etapie prac

parlamentarnych (druk nr 3388). Projektowana regulacja prawna dokonuje wdrożenia dyrektywy Rady 91/477/EWG z dnia 18 czerwca 1991 r. w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni (Dz. Urz. WE L 256 z 13.09.1991) zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/51/WE z dnia 21 maja 2008 r. zmieniającą dyrektywę Rady 91/477/EWG w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni (Dz. Urz. UE L 179/5 z 8.07.2008). Projekt przygotowany przez Rząd został skierowany do prac parlamentarnych we wrześniu 2010 r. (druk sejmowy nr 3388).

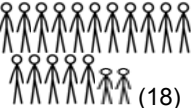

W zał.:

- statystyka *International Action Network on Small Arms* dotycząca ofiar szkolnych strzelanin od 1996 r.

Ofiary szkolnych strzelanin od 1996 roku

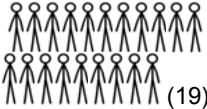

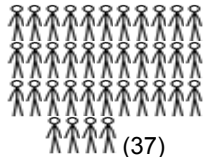

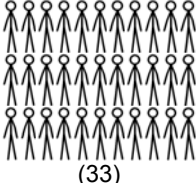

Data	Miejsce zdarzenia	Ofiary śmiertelne (w tym sprawca)	Ranni	Czy sprawca popełnił samobójstwo?	Okoliczności zdarzenia
2 luty 1996	Waszyngton, US				Przebrany za kowboja uczeń zaczął strzelać z broni myśliwskiej w trakcie lekcji zabijając nauczyciela i dwóch kolegów
2 luty 1996	Atlanta, Georgia, US				12-latek zastrzelił nauczyciela na korytarzu w szkole
13 marzec 1996	Dunblane, Szkocja	 (18)	 (14)	Tak	46-letni mężczyzna, były harcmistrz, zastrzelił 16 dzieci i nauczycielkę. Do budynku wszedł uzbrojony w dwa 9 mm pistolety i dwa rewolwery, do których miał 743 naboje. W sumie oddał 109 strzałów. Następnie skierował obu lufy rewolwerów we własne usta i nacisnął spusty, zabijając się na miejscu.
15 sierpień 1996	Uniwersytet w San Diego, US				36-latek w dniu obrony pracy magisterskiej zastrzelił trzech nauczycieli
27 stycznia 1997	Floryda, US				13-letni uczeń zastrzelił innego ucznia przed szkołą
19 luty 1997	Bethel, Alaska, US				16-letni uczeń zastrzelił dyrektora szkoły i ucznia oraz ranił dwóch innych uczniów
30 marzec 1997	Sana'a, Yemen	 (8)			Sprawca otworzył ogień w dwóch szkołach. Zginęło 8 osób.
1 październik 1997	Pearl, Mississippi, US		 (7)		16-latek zasztyletował swoją matkę, poczym zabrał karabin i zastrzelił 2 uczniów i 7 innych ranił
1 grudzień 1997	West Paducah, Kentucky, US				14-latek wniósł do szkoły broń, zaczął strzelać do modlącej się grupy zabijając 3 studentów i raniąc 5 innych
15 grudzień 1997	Stamps, Arkansas, US				14-letni chłopiec skrywając się w lesie postrzelił dwóch uczniów stojących na parkingu
24 marzec 1998	Jonesboro, Arkansas, US		 (10)		13-letni i 11-letni chłopcy ukradli kilka sztuk broni swego dziadka poczym otworzyli ogień w szkole zabijając nauczyciela i 4 koleżanki oraz raniąc 10 innych uczniów i innego nauczyciela

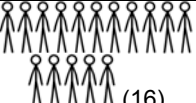

Data	Miejsce zdarzenia	Ofiary śmiertelne (w tym sprawca)	Ranni	Czy sprawca popełnił samobójstwo?	Okoliczności zdarzenia
24 kwiecień 1998	Edinboro, Pennsylvania, US				14 -letni uczeń w trakcie balu szkolnego zastrzelił nauczyciela i ranił innego nauczyciela oraz dwóch uczniów
19 maj 1998	Fayetteville, Tennessee, US				Trzy dni przed ukończeniem szkoły 18-letni student zastrzelił na parkingu innego ucznia
21 maj 1998	Springfield, Oregon, US		 (22)		15-letni uczeń otworzył ogień z w szkolnej stołówce. Jego rodzice zostali znaleźieni zastrzeleni w jego domu.
15 czerwiec 1998	Richmond, Virginia, US				14-latka raniła dwóch nauczycieli
20 kwiecień 1999	Littleton, Colorado, US	 (15)		Tak	Dwóch nastolatków w ataku szału zastrzeliło 12 uczniów i nauczyciela, poczym popełnili samobójstwo.
28 kwiecień 1999	Taber, Alberta, Kanada				15-letni uzbrojony uczeń wtargnął do szkoły zabijając kolegę i raniąc innego
20 maj 1999	Conyers, Georgia, US		 (6)		15-latek zranił 6 kolegów z klasy
20 listopad 1999	Deming, New Mexico, US				13-latek śmiertelnie postrzelił w tył głowy kolegę z e szkoły
6 grudzień 1999	Fort Gibson, Oklahoma, US				13-letni uczeń otworzył ogień do grupy uczniów czekających na zajęcia, zranił 4 osoby
7 grudzień 1999	Veghel, Holandia				17-letni uczeń postrzelił i zranił nauczyciela i 4 kolegów z klasy, w wyniku zawodu miłosnego
29 luty 2000	Mount Morris, Michigan, US				8-letni chłopiec zastrzelił 6-letnią koleżankę, z broni należącej do jego 19-letniego brata, pod którego opieką się znajdował, gdy jego rodzice przebywali w więzieniu
10 marzec 2000	Savannah, Georgia, US				Dwóch studentów zostało zastrzelonych przez 19-latkę po wyjściu z imprezy szkolnej
16 marzec 2000	Brandenburg, Bavaria, Niemcy			Tak	16-letni uczeń zastrzelił nauczyciela, poczym popełnił samobójstwo

Data	Miejsce zdarzenia	Ofiary śmiertelne (w tym sprawca)	Ranni	Czy sprawca popełnił samobójstwo?	Okoliczności zdarzenia
26 maj 2000	West Palm Beach, Florida, US				13-letni uczeń zastrzelił swego nauczyciela
26 wrzesień 2000	New Orleans, Louisiana, US				13-latek i 15-latek postrzelili się z tej samej broni
17 styczeń 2001	Baltimore, Maryland, US				Uczeń został postrzelony przed szkołą
18 styczeń 2001	Stockholm, Szwecja				Uczeń został zastrzelony przez dwóch kolegów w szkolnej łazience, w szkole na przedmieściach Sztokholmu
5 marzec 2001	Santee, California, US		 (13)		15-latek otworzył ogień w szkolnej toalecie zabijając dwóch chłopców poczym otwierając drzwi do łazienki strzelając ranił 13 osób
7 marzec 2001	Williamsport, Pennsylvania, US				14-letnia dziewczyna raniła ucznia w kafeterii, dziewczyna była w depresji
22 marzec 2001	Granite Hills, California, US				18-latek ranił nauczyciela i trzech uczniów
30 marzec 2001	Gary, Indiana, US				Uczeń został zastrzelony przez wydalonego ze szkoły 17-letniego studenta
12 listopad 2001	Caro, Michigan, US			Tak	Uzbrojony sprawca wziął dwóch zakładników poczym sam się zastrzelił
15 styczeń 2002	New York, New York, US				Student ranił dwóch kolegów
16 styczeń 2002	Grundy, Virginia, US				42-letni student po wydaleniu z uczelni wrócił i zastrzelił dziekana profesora i studenta, ranił 3 innych studentów
19 luty 2002	Freising, Bawaria, Niemcy			Tak	Sprawca zastrzelił dwie osoby w miejscu pracy, poczym udał się do szkoły, zastrzelił nauczyciela i ranił inną osobę, następnie popełnił samobójstwo
26 kwiecień 2002	Erfurt, Thuringia, Niemcy	 (18)	 (10)	Tak	Wydalony ze szkoły uzbrojony w Glock 17 i Mossberg 590 uczeń zastrzelił 13 nauczycieli, sekretarkę, dwie studentki i policjanta który pierwszy przybył na miejsce strzelaniny poczym popełnił samobójstwo. Ranił 10 innych osób.
29 kwiecień 2002	Vlacenica, Bosnia & Hercegovina			Tak	17-letni uczeń zastrzelił nauczyciela i ranił kolegę poczym się zastrzelił

Data	Miejsce zdarzenia	Ofiary śmiertelne (w tym sprawca)	Ranni	Czy sprawca popełnił samobójstwo?	Okoliczności zdarzenia
28 październik 2002	Tuscan, Arizona, US			Tak	40-letni student zastrzelił 3 nauczycieli poczym odebrał sobie życie
14 kwiecień 2003	New Orleans, Louisiana, US				15-latek został zastrzelony i trzech innych uczniów zostało zranionych w trakcie strzelaniny przez 4 innych uczniów z innej szkoły
24 kwiecień 2003	Red Lion, Pennsylvania, US			Tak	14-letni uczeń zastrzelił dyrektora szkoły w kafeterii, poczym popełnił samobójstwo
24 wrzesień 2003	Cold Spring, Minnesota, US				15-latek zastrzelił dwóch uczniów
13 styczeń 2004	Haga, Holandia				Nauczyciel został śmiertelnie postrzelony przez 17-letniego ucznia
2 luty 2004	Washington DC, US				Nastolatek zastrzelił w szkole 16-letniego kolegę oraz ranił innego
7 maj 2004	Randallstown, Maryland, US				18 -letni i 24 -letni uczniowie w trakcie bijatyki z zawodnikami piłkarskimi ranił 4 osoby. Jeden ze sprawców został częściowo sparaliżowany
28 wrzesień 2004	Carmen de Patagones, Buenos Aires Province, Argentyna				15-letni uczeń zabił w klasie trzech innych uczniów i ranił 5 z broni należącej do jego ojca
listopad 2004	Hunan Province, Chiny	 (8)			21-letni mężczyzna wtargną do szkoły średniej i akademika w Hunan zabijając 8 nastolatków i raniąc 4
21 marzec 2005	Red Lake, Minnesota, US	 (9)	 (7)	Tak	16-letni uczeń zastrzelił 5 uczniów oraz czterech dorosłych w tym swojego dziadka, towarzysza, nauczyciela i strażnika ochrony. Siedem innych osób zostało rannych
8 listopad 2005	Jacksboro, Tennessee, US				14-letni uczeń przyniósł broń do szkoły i zastrzelił zastępcę dyrektora i ranił dwie inne osoby
14 marzec 2006	Reno, Nevada, US				14-latek z broni swoich rodziców strzelił do dwóch kolegów
24 sierpień 2006	Essex, Vermont, US				27-latek przybył do szkoły w Essex w poszukiwaniu swojej dziewczyny, zastrzelił jednego nauczyciela i ranił drugiego. Wcześniej zastrzelił matkę dziewczyny
2 wrzesień 2006	Western Virginia, US			Tak	49-latek zastrzelił siebie i dwóch synów w trakcie wizyty w miasteczku uniwersyteckim.

Data	Miejsce zdarzenia	Ofiary śmiertelne (w tym sprawca)	Ranni	Czy sprawca popełnił samobójstwo?	Okoliczności zdarzenia
13 wrzesień 2006	Montreal, Quebec, Kanada		 (19)	Tak	Uzbrojony 25-letni sprawca z legalnie posiadanym półautomatycznym karabinkiem strzelił do 20 studentów, poczym popełnił samobójstwo.
27 wrzesień 2006	Bailey, Colorado, US			Tak	Osoba uzbrojona wzięła kilkoro uczniów jako zakładników, w trakcie akcji odbijania zakładników przez Policję, sprawca zastrzelił jedną z uczennic i siebie
29 wrzesień 2006	Cazenovia, Wisconsin, US				15-letni uczeń zastrzelił nauczyciela w swojej szkole; przyniósł 2 rodzaje broni z domu swoich rodziców
2 październik 2006	Paradise, Pennsylvania, US	 (6)		Tak	Osoba uzbrojona wzięła kilkoro młodych dziewcząt jako zakładniczek, do jednego z pokoi w szkole Amiszów. Sprawca związał je i strzelił w tył głowy jak by wykonując egzekucję, poczym się zastrzelił. Zginęło 5 dziewcząt i 5 innych zostało poważnie rannych.
21 listopad 2006	Emsdetten, Niemcy		 (37)	Tak	18-latek otworzył ogień w swojej byłej szkole zabijając 6 osób i raniąc 37, poczym zabił się
12 grudzień 2006	Springfield, Pennsylvania, US			Tak	Jeden z uczniów popełnił samobójstwo w szkole strzelając z broni palnej
10 kwiecień 2007	Chicago, US				15-latek przez przypadek postrzelił siebie i innego kolegę podczas zabawy bronią
16 kwiecień 2007	Blacksburg, Virginia, US	 (33)	 (15)	Tak	Student otworzył ogień w klasie i w akademiku na Uniwersytecie Technicznym w Virginii. Była to największa masakra z użyciem broni przez cywila w historii Stanów Zjednoczonych.
10 październik 2007	Cleveland, Ohio, US			Tak	14-letni uczeń strzelił i zranił dwóch uczniów i dwóch nauczycieli, poczym się zastrzelił
7 listopad 2007	Tuusula, Finlandia	 (9)		Tak	18-letni student otworzył ogień w klasie zabijając 7 studentów i dyrektora, poczym zastrzelił się sam
11 grudzień 2007	Gurgaon, New Delhi, Indie				14-latek został zastrzelony przez dwóch innych uczniów

Data	Miejsce zdarzenia	Ofiary śmiertelne (w tym sprawca)	Ranni	Czy sprawca popełnił samobójstwo?	Okoliczności zdarzenia
3 styczeń 2008	Madhya Pradesh, Indie				15-latek został zastrzelony przez 17-letniego studenta z broni domowej roboty.
22 styczeń 2008	Chicago, Illinois, US				16-letni uczeń przyniósł broń do szkoły, która została wykryta przez wykrywacz metali. Został postrzelony przez ochroniarza nie będącego na służbie.
8 luty 2008	Luizjana, US			Tak	Studentka pielęgniarstwa otworzyła ogień w klasie zabijając dwóch studentów, poczym zastrzeliła siebie
11 luty 2008	Memphis, Tennessee				17-latek postrzelił 19-letniego kolegę
12 luty 2008	Oxnard, California, US				14-letni chłopak strzelił i zabił 15 kolegów z klasy
14 luty 2008	Illinois, US	 (6)	 (16)	Tak	17-letni były student uczelni otworzył ogień w zatłoczonej Sali wykładowej, poczym popełnił samobójstwo strzelając do siebie
23 wrzesień 2008	Kauhajoki, Finlandia	 (10)		Tak	22-letni mężczyzna zastrzelił i poważnie zranił 10 osób , poczym zastrzelił siebie
11 marzec 2009	Alberville szkoła średnia, Stuttgart, Niemcy	 (16)		Tak	17-latek otworzył ogień w szkole, uciekając z miejsca zdarzenia postrzelił dwóch policjantów i dwóch cywili. Zginęło 15 osób